

सबैका लागि विद्यालयहरू

अपांगता भएका बालबालिका र किशोर किशोरीहरूलाई शिक्षामा समावेशीकरण

समाहित शिक्षालाई प्रोत्साहन किन ? किन भने:

- यसले सबै बालबालिकाहरू सिक्न सक्छन् भन्ने मान्यता राख्दछ ।
- यसले शैक्षिक संरचना, पद्धति र विधिलाई सबै बालबालिकाहरूको आवश्यकता अनुरूप बनाउन सक्छ ।
- यसले सबैको लागि शिक्षामा गुणस्तरीय योगदान गर्छ ।
- यसले बालबालिकाहरूलाई उनीहरूको परिवार र समुदायमा रहन सक्ने बनाउन मद्दत गर्छ ।
- यो एउटा समावेशी समाज निर्माणको व्यापक रणनीतिलाई प्रवर्द्धन गर्ने एक अङ्ग हो ।
- यो बाल अधिकार महासन्धिको मुल सिद्धान्त अनुरूप छ ।

कोटो - स्वर्णिग: एकेडेमी, मधुपुर-विमि

शिक्षण पद्धतिमा परिवर्तन

संयुक्त राष्ट्रसंघ बाल अधिकार महासन्धी

(सि. आर. सि)

अरु सरह अपांग बालबालिकाहरूको पनि पढ्ने अधिकार छ र बालबालिकाहरूलाई शिक्षित बनाउने दायित्व विद्यालयहरूको हो । तर पनि बालबालिकाहरूको प्राथमिक आवश्यकताहरू विशेष होइनन्, बरु आधारभूत आवश्यकता हुन् । अरुलाई भै खाना, आवास, माया, ममता, संरक्षण र शिक्षा बालबालिकाहरूका नैसर्गिक आवश्यकता हुन् ।

बाल अधिकार महासन्धिले सबैखाले बालबालिकाहरूको साथै अपांग बालबालिकाहरूको हक अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दछ ।

- दफा २ : भेदभाव रहितता
- दफा २३ : बालबालिकाहरूको अधिकार
- दफाहरू २८ र २९: शिक्षाको अधिकार

समाहित शिक्षामा बालबालिका होइन शिक्षा पद्धति बदल्नु पर्छ । विद्यालय सुधार गरेर समाहित शिक्षाको सकारात्मक परिमाण निकाल्न सकिन्छ अथवा विद्यालयले समाहित शैक्षिक अभ्यासका बढी सहयोगहरू जुटाइदिएर बच्चाहरूलाई प्रोत्साहित गर्न सक्छ । जसरी भएपनि विद्यालय सुधार हुनु अति आवश्यक छ ।

हामीहरूले समाहित शिक्षालाई कसरी समर्थन गर्न सक्दछौ ?

- वस्तुस्थिति विश्लेषण गरेर ।
- प्रयोगात्मक विद्यालयहरूको विकास गरेर ।
- शिक्षामा पद्धति परिवर्तनको लागि सहकार्य गरेर ।
- समाहित नीति-नियमलाई प्रोत्साहन दिएर ।
- भौतिक परिस्थितिजन्य बाधा अडचन हटाउन सरल र मितव्ययी तरिका खोजेर ।
- सिकाइको लागि बाल मैत्री वातावरण सिर्जना गरेर ।
- सरल र शुद्ध सुहाउँदो भाषा प्रयोग गरेर ।
- सिकाइलाई रमाईलो बनाएर ।
- शिक्षालाई दैनिक जीवन र घरेलु अवस्थामा सुहाउँदो बनाएर ।
- बालबालिकाहरूको सिक्ने क्षमता फरक फरक हुन्छ भन्ने स्वीकारी फरक फरक सिकाइ विधिहरूको प्रयोग गरेर ।
- बालबालिकाहरूका व्यक्तिगत आवश्यकताहरूलाई सिर्जनात्मक र लचकताका साथ प्रतिक्रिया दिएर ।
- बसाईको व्यवस्थामा लचिलोपना अपनाई गुन्डी, पिका वा टायरका टुक्राहरू प्रयोग गरेर ।
- सबै किसिमका अपांगता भएकाहरूले बुझ्न सक्ने खालको बहु विधि शिक्षण पद्धति अपनाएर ।
- सकृय सिकाई र बालबालिकाको आपसी कृयाकलापहरूलाई प्रोत्साहन गरेर ।
- शिक्षकहरू बिच कृयाकलापको आपसी अवलोकन गर्न र समस्या समाधान गर्न उत्साहित गरेर ।
- आमा-बाबु र समुदायका सदस्यहरूलाई शिक्षामा समावेश गरेर ।

समाहित शिक्षाका लागि तलका दुई कुरामा ध्यान दिनु पर्छ ।

- शिक्षा पद्धति बदल्ने ।
- प्रत्येक बालबालिकाको विशेष आवश्यकतामा ध्यान दिने ।

अनुवादक : एन.एफ.यू -नेपाल नेटवर्क (बौद्धिक अपांगता अभिभावकहरूको संजाल) काठमाडौं

For more information on inclusive education contact:
The Enabling Education Network - EENET
c/o Educational Support and Inclusion, School of Education,
University of Manchester, Oxford Road, Manchester M13 9PL, UK
Tel: +44(0) 161 275 3711,
Fax: +44(0) 161 275 3548
E-mail: info@eenet.org.uk, Website: www.eenet.org.uk